

Školní vzdělávací program

pro základní vzdělávání

UČÍME SE PRO ŽIVOT

MONTESSORI PROGRAM

„Růst, spolupráce a světlo poznání – Montessori Ostrava-jih.“

Školní vzdělávací program „Učíme se pro život“

ŠVP je zpracovaný podle RVP ZV

Předkladatel:

Základní škola a mateřská škola Ostrava-Hrabůvka, A. Kučery 20, příspěvková organizace, A. Kučery 1276/20, 700 30 Ostrava-Hrabůvka, příspěvková organizace

Adresa školy:

A. Kučery 1276/20, Ostrava 700 30

IČ: 70944652

DIČ: CZ70944652

Ředitel školy: Mgr. Rostislav Pytlík

Tel.: 597 317 503

E-mail: reditel@zsakucery.cz

Koordinátor tvorby ŠVP:

Mgr. Miroslava Szöcsová

E-mail: mszocsova@zsakucery.cz

Kontakty:

Tel: 597 317 504

E-mail: sekretar@zsakucery.cz

Web: <https://www.zsakucery.cz/>

Zřizovatel:

SMO, Městský obvod Ostrava-Jih,

Adresa: Horní 3, 700 30 Ostrava-Hrabůvka

Kontakty: <https://ovajih.ostrava.cz/>

E-mail:

Web:

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2025

Mgr. Rostislav Pytlík
ředitel školy

Obsah

Charakteristika montessori třídy školy

Charakteristika ŠVP

Učební plán

Učební osnovy

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1. Charakteristika třídy s montessori pedagogikou

Montessori třída vznikla završením úsilí příznivců montessori pedagogiky, vedení a pracovníků ZŠ A. Kučery a jejího zřizovatele Městského obvodu Ostrava-Jih. Byla otevřena v září 2025 jako první montessori třída na státní základní škola v městském obvodu Ostrava-Jih.

1.1 Typ školy

Výuka v montessori třídě vychází z pedagogiky Marie Montessori a tvoří ucelený, propracovaný vzdělávací systém plně respektující vývojová období dítěte a korespondující s moderními psychologickými teoriemi.

1.2 Organizace v rámci ZŠ

Od 1. 9. 2025 poskytujeme vzdělání pro žáky první třídy základní školy. Třídy budou v budoucnu heterogenními (trojročí, dvojročí).

1.3 Velikost sekce Montessori

Montessori sekce se nachází v 1. patře pavilonu C. Je zde třída ŠD, kmenová učebna a montessori pracovna, kabinet pedagogů, sociální zařízení, prostor pro odpočinkové a relaxační aktivity, studijní zóna pro aktivní využití volného času či další studium a sebevzdělávání žáků, chodba.

V přízemí se nachází šatny pro žáky.

1.4 Kapacita třídy

Maximální kapacita jedné třídy je 20 žáků.

1.5 Vybavení třídy

Třída je vybavena montessori učebními pomůckami a dalšími didaktickými pomůckami, žákovskou knihovnou, jejíž fond je postupně obnovován a doplňován.

Pomůcky a učební materiály jsou uloženy také v kabinetech, v pracovně a na chodbě. Pomůcky se průběžně doplňují a modernizují.

Každá místnost je vybavena počítačem s připojením k internetu, nastavitelným nábytkem, odpovídajícím úložným nábytkem, nástěnkami a tabulí. Tabule jsou pro psaní křídou s magnetickým povrchem, ale také s keramickým povrchem pro psaní fixy. V kmenové učebně se nachází také elektrické pianino, Orffovy hudební nástroje.

Kabinet je vybaven nábytkem, lednicí, varnou konvicí. Pracovna je vybavena kopírkou, laminátorem, řezačkou papíru, kroužkovým vazačem.

Za příznivého počasí mohou děti relaxovat nebo se věnovat různým pohybovým činnostem na školní zahradě, v atriu či v blízkém okolí. Pro sportovní, rekreační a tělovýchovné aktivity slouží tělocvična v budově školy.

Žákům jsou k dispozici nádoby na třídění odpadu (směs, papír, plast, sklo).

Sociální zařízení jsou plně funkční (pákové baterie, zásobníky na mýdlo).

1.6 Charakteristika Montessori pedagogů

Montessori vyžaduje velkou práci učitele na sobě samém. V tradičním školství je v popředí učitel, on je autorita, která předává znalosti. V montessori třídě je učitel v pozadí. Je to *průvodce*, který pozoruje dítě a navrhuje mu adekvátní činnosti podle jeho senzitivního období. A to je obrovský rozdíl. Umět se upozadit, nezasahovat zbytečně, když dítě zkouší, objevuje.

K základním kvalitám montessori průvodce patří:

- trpělivost
- schopnost pozorovat
- laskavost, vlídnost
- schopnost vidět vrozený potenciál pro dobro v každém dítěti
- nehodnotit a posuzovat bez zaujatosti

Náš tým tvoří průvodci, kteří prošli či procházejí montessori kurzy. Všichni splňují požadavky na vzdělání podle zákona o pedagogických pracovnících.

Pedagogové se i nadále vzdělávají v oblasti Montessori pedagogiky a respektujícího výchovného přístupu, prochází dalšími semináři, akreditovanými kurzy a školeními, např.: Kritické myšlení, PC kurzy, kurzy z nabídky Montessori společnosti.

Inspiraci pro svou práci získávají návštěvou jiných montessori škol v České republice.

1.7 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče tvoří velmi podstatnou součást třídy. Pravidelná spolupráce s rodiči je velmi důležitá pro jednotné působení a práci s žáky ve škole i doma v rámci stejných principů.

Spolupráce se uskutečňuje pravidelným kontaktem mezi rodiči a učiteli (osobním, písemným, elektronickým), a to při řešení výchovných a vzdělávacích úkolů školy, při přípravě třídních a školních akcí, výletů, účastí rodičů na vystoupení žáků apod. Organizujeme Dny otevřených dveří.

Třída je rodičům otevřená a rodiče mají kdykoliv během vyučování volný přístup do třídy (za dodržení podmínek „Návštěvního řádu“). Je jim umožněn přístup v době i mimo vyučování (v čase provozu školy).

Třídní učitel organizuje setkání učitel-žák-rodič, tzv. konzultační hodiny, kde se společně hodnotí dosavadní práce a výsledky žáka. Minimálně dvakrát ročně probíhají třídní schůzky.

Rodiče jsou vyzýváni, aby zpětnou vazbu získávali hlavně z pravidelného sledování naladění a pohody dítěte, týdenního plánu, portfolia jeho školní práce; a aby porovnávali výsledky práce s kritérii zadání úkolů a vlastními možnostmi dítěte.

Při Montessori třídě funguje spolek rodičů Montessori Ostrava Jih, který zajišťuje, mimo jiné, i materiální podporu vzdělávacích a učebních činností.

Rodičům nabízíme možnost získávat a prohlubovat si informace o montessori pedagogice prostřednictvím přednášek, workshopů či besed, organizovaných naší třídou.

Informace o probíhajících akcích a organizační záležitosti jsou k dispozici na našich webových stránkách <https://www.zsakucery.cz/zakladni-skola/montessori/> či Facebooku školy.

1.8 Dlouhodobé projekty a spolupráce

Každoročně pořádáme montessori kurz Předškolák, adventní a jarní dílničky, kavárnu, aktivity ke Dni matek a otců, workshopy, neformální setkávání s rodiči (odpoledne pro rodiče), dětmi a pedagogy před zahájením školního roku a na konci školního roku, pravidelná setkávání - odpoledne pro rodiče s dětmi ve třídě.

Abychom propojili teorii se skutečným životem, organizujeme exkurze do státních institucí, divadel apod. Pořádáme besedy s odborníky.

V rámci školy nabízíme žákům řadu volnočasových aktivit.

Navazujeme spolupráci s jinými montessori zařízeními v České republice, např. ZŠ Nový Svět, Opava, MŠ F. Formana, Ostrava.

Dále spolupracujeme s domovy pro seniory v Ostravě, Městskou knihovnou K-Trio.

2. Charakteristika ŠVP

2.1 Zaměření třídy

Naše třída podporuje zdravý a harmonický rozvoj osobnosti žáka s přihlédnutím na jeho individuální schopnosti.

ŠVP Učíme se pro život je vzdělávací program, který aplikuje pedagogický systém Marie Montessori na všeobecné vzdělávací cíle a obsahy základního vzdělávání v České republice. Cílem tohoto programu je pomáhat žákovi v poznávání světa i sebe sama – využitím a rozvíjením jeho vnitřní motivace a individuálních schopností. Východiskem je předpoklad, že žáci mají opravdový zájem a touhu poznat, naučit se a uplatnit nové znalosti v praxi. Filosofie této vzdělávací strategie je založena na principu svobody a možnosti volby se zodpovědností. Důležitou cílovou složkou je sebepoznání – seznámení se se svými schopnostmi a možnostmi, a tedy způsobilost stanovit a realizovat svůj další životní program. Žák je v této koncepci veden k samostatnosti, aktivní práci, svobodné volbě, odpovědnosti za svou volbu a jednání.

Vyučování je založeno na základních principech pedagogického systému Marie Montessori. Podstatnou složku tvoří samostatná vzdělávací činnost žáků vedená jejich zájmem a vývojovými senzitivními fázemi.

Role učitele je postavena na nenápadném vedení a taktní pomoci. Chování učitele k žákovi je vždy plné respektu k jeho individualitě jako k hotovému člověku. Nemanipuluje žákem, je jeho rádce a rovnocenný partner. Projevuje maximální vstřícnost, otevřenost, trpělivost k žákovi.

Učitel zabezpečuje připravené prostředí školní třídy a je garantem dostatečně volného prostoru pro originální tvůrčí práci s žákem i celou třídou. Výrazná v jeho práci je složka diagnostická – poznání žáka, informace o postupu a vývoji každého dítěte tvoří základ pro jeho další individuální práci s žákem.

Žáci nejsou jen pasivními příjemci informací, ale na učení se aktivně podílejí.

V procesu vzdělávání si tak žák – v souladu se svými individuálními a vývojovými možnostmi – osvojuje mateřský jazyk, matematiku, cizí jazyky, základy umění, poznává svět přírody, svět lidí, svět tradic a kultury, věnuje se tělesným i pracovním aktivitám. Prostřednictvím obsahů jednotlivých výukových oblastí se učí vysvětlovat, interpretovat, aplikovat, analyzovat, posuzovat a kreativně realizovat své nápady, pozitivně komunikovat, kriticky uvažovat, vcítit

se. Poznává různé možnosti a způsoby učení a učí se volit pro sebe takové způsoby, které jsou pro něj účinné, spolehlivé a efektivní. Žák získává dovednost rozhodovat se podle svých reálných zájmů a možností.

2.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Podstatnou složku výuky tvoří individuální práce žáků. Vyučovací bloky, trvající devadesát až 135 minut, umožňují žákům využít svou koncentraci pozornosti na soustavnou práci na zvoleném problému či tématu. Učitel sleduje práci žáků, vede si záznamy o jejich pokrocích a o oblastech jejich zájmu, hlídá plnění stanovených termínů pro odvedení práce, podle potřeby pomáhá jednotlivým žákům plánovat práci, případně ji rozčlenit do dílčích kroků. Výuka se neomezuje jen na prostory třídy. Jsou zařazovány poznávací exkurze, výlety, práce v terénu, práce na projektech mimo prostor třídy, návštěvy divadla, knihovny apod.

Součástí běžného života třídy je komunitní setkávání v kruhu, kde mají děti možnost sdělovat své zážitky, pocity a zkušenosti, diskutovat, vyjadřovat se k problémům, k pravidlům, prezentovat informace a hodnotit svou práci. Považujeme za důležité, aby se žáci nebáli mluvit o svých názorech a konfrontovat je s okolím. Ve škole je zajištěna možnost společné práce, a tím i komunikace mezi žáky, při které se učí jeden od druhého. Toto setkání slouží také k předání informací o programu dne, případně o jeho změnách.

Materiály, které žáci během výuky zpracovávají, si zakládají do svého portfolia. To slouží jako doklad postupu každého žáka. Při vedení portfolia se žáci učí třídit a zakládat své pracovní materiály. Portfolio je součástí podkladů pro slovní hodnocení školní práce žáků.

Jednotlivé kompetence, tedy celoživotní dovednosti, se prolínají přístupy a činnostmi žáků i učitelů po celou školní docházku. Pro získávání a rozvoj klíčových kompetencí u žáků využíváme tyto strategie:

- Při výuce využíváme principy montessori pedagogiky. (KU, KŘP, KKo, KSP, KO, KP)
- Plně respektujeme psychologický vývoj žáků a jejich věková specifika, proto výuka probíhá ve věkově heterogenních skupinách. (KU, KŘP, KSP, KKo, KO)
- S žáky jednáme jako s partnery. Respektujeme individualitu každého z nich a právo na vlastní názor. (KŘP, KKo, KSP, KO)
- Vzdělávací obsah je žákovi prezentován celistvě bez umělého dělení na předměty. (KU, KŘP, KP)
- Zapojujeme žáky do plánování a realizace řady třídních, školních a mimoškolních akcí (např.: *výzdoba tříd a chodeb, dny otevřených dveří, spolupráce s předškolními dětmi, příprava kreativních dílniček...*). Vedeme je k sounáležitosti s životem školy a zodpovědnosti za svá rozhodnutí. (KŘP, KKo, KO, KSP, KP, KD)
- Svým chováním a jednáním dáváme žákům vzor respektujícího přístupu k ostatním. (KŘP, KKo, KSP, KO)
- Neomezujeme se pouze na výuku a výchovu v prostorách školy. Využíváme možností kulturních akcí, výletů, turistických akcí apod. (KKo, KSP, KO, KP, KD)
- Nespokojíme se pouze s teoretickou prezentací učiva. Žáci získávají vědomosti i dovednosti pomocí praktických činností a projektů. (KU, KŘP, KKo, KP, KD)
- Žák má právo svobodné volby místa práce. Proto je mu, pro samostatnou práci v době vyučování, umožněn pohyb v prostorách Montessori sekce školy. (KU, KSP, KO, KP, KD)

- Nové téma je žákovi či skupině žáků, představeno samostatně evokační prezentací s nástinem další možné práce. Tím, a následnou podporou ze strany učitele, vedeme žáka k zodpovědnosti za vlastní rozhodnutí a vzdělávání. **(KU, KŘP, KKo, KSP, KO, KP, KD)**
- Pro usnadnění orientace žáka v jeho povinném vzdělávacím obsahu daného ročníku je mu poskytnut „týdenní plán“. Na jeho základě je vzdělávací obsah plánován, realizován i hodnocen. **(KU, KŘP, KKo, KSP, KO, KP)**
- Pro budování a podporu přátelského klimatu ve třídě využíváme, mimo jiné, pravidelné komunitní setkávání v kruhu. **(KŘP, KKo, KSP, KO)**
- Ve třídě jsou umístěny nádoby na tříděný odpad. **(KO)**
- V každé třídě je k dispozici připojení na internet, žák má volný přístup k odborné literatuře, učebním montessori i jiným pomůckám, digitálním technologiím. **(KU, KO, KP, KD)**
- Pomůcky jsou k dispozici v omezeném množství. Žáci jsou tak vedeni k naplňování si vlastní práce s ohledem na druhé a ke vzájemné komunikaci. **(KŘP, KKo, KSP, KO)**
- S ohledem na aktuální probírané téma využívá učitel různé metody a formy práce (samostatná práce, práce ve skupině, projektová výuka, frontální výuka, laboratorní cvičení, besedy, pracovní činnosti...). **(KU, KŘP, KKo, KSP, KO, KP)**
- Pro rozvoj zodpovědnosti a sounáležitosti se v pravidelných intervalech střídají „služby“ ve třídě. **(KSP, KO, KP)**
- Při řešení jednotlivých témat jsou žákům k dispozici učitelé, informační zdroje (PC, literatura...) a další dostupný materiál. Důraz je kladen na spolupráci se spolužáky. **(KU, KŘP, KSP, KO, KP, KD)**
- Žák je veden k sebekontrolě, sebehodnocení. **(KU, KŘP, KSP)**
- Učitel dbá na to, aby skoro každá žákova práce dostala zpětnou vazbu – ať již samotným učitelem písemně či při osobní konzultaci, žakovou prezentací před třídou, zpětnou vazbou od spolužáků či jinou formou. **(KU, KSP, KKo, KO, KP)**

Legenda:

KU	kompetence k učení
KŘP	kompetence k řešení problémů
KKo	kompetence komunikativní
KSP	kompetence sociální a personální
KO	kompetence občanské
KP	kompetence pracovní
KD	kompetence digitální

2.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Na naší třídě se snažíme o bezproblémové zařazení dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do třídního kolektivu. Se všemi dětmi ve třídě pracujeme takovým způsobem a zařazujeme takové metody práce, abychom učili žáky toleranci, vzájemnému pochopení, pomoci a rasové snášenlivosti.

Důsledným uplatňováním principů montessori je vytvořeno přirozeně vhodné prostředí pro vzdělávání dětí s rozličnými vzdělávacími potřebami v jednom kolektivu.

Snížení časového stresu, vyloučení soutěží a veřejného srovnávání žáků mezi sebou ze vzdělávacího procesu, věkově smíšený kolektiv, velký podíl samostatné práce dětí a možnosti volby činnosti v celkovém časovém rozvrhu, zapojení co nejvíce smyslů do učení, učení v pohybu, cvičení ticha a koncentrace, to vše zajišťuje vstřícné prostředí pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Tito žáci mohou pracovat s konkrétními materiály a názornými pomůckami, učit se společně se spolužáky, učit se pozorováním a nápodobou, pracovat samostatně, vlastním tempem na přiměřeně náročných úkolech, opakovat, dokud danou dovednost nezvládnou na své osobní maximum. Mohou si volit dobu k relaxaci podle své potřeby.

Do třídy budou žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními běžně integrováni a bude k nim přístupováno dle jejich individuálních potřeb. Ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka (podpůrné opatření prvního stupně), vypracuje škola plán pedagogické podpory. Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za podpory výchovného poradce. Výchovný poradce stanovuje termíny přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy a žákem. PLPP zahrnuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. S PLPP seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny. Pokud zvolené úpravy v práci s žákem nevedou ani po 3 měsících k očekávané změně, obtíže žáka pokračují nebo se ještě zhoršují, pak vysílá škola zákonného zástupce žáka do školského poradenského zařízení (PPP nebo SPC). Vyhodnocení provádí učitel/é, kteří se na tvorbě PLPP podíleli.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně vytváří škola již v součinnosti se PPP.

Učitel s dítětem pracuje podle doporučení poradny a jeho cílem je ulehčit žákovi práci v problematických oblastech podle rozsahu a stupně poruchy. Realizací principů a metod práce montessori je přirozeně vytvořeno vhodné prostředí pro tyto žáky (např. senzitivní fáze vývoje dítěte, polarita pozornosti, připravené prostředí, práce se specifickým názorným materiálem a možností vlastního prožitku, trojstupňová výuka). Na pravidelných schůzkách s rodiči je konzultována práce žáka, jeho posun, či návrhy dalších metod práce.

Na žádost rodičů a doporučení poradny zpracuje škola individuální vzdělávací plán (IVP). Na úrovni IVP je možné upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah. IVP je vypracován zpravidla na 1 rok a zákonný zástupce s ním vyjadřuje souhlas. IVP může být v průběhu školního roku na základě potřeb žáka upravován. Vyhodnocuje jej třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem jedenkrát ročně.

Zdravotní postižení ani sociální status dítěte není zpravidla (s výjimkou těžkých stavů) stabilní. S proměnou míry postižení nebo znevýhodnění, s proměnou sociokulturního prostředí žáka je tedy nutné upravit stupeň podpůrného opatření. Lze předpokládat, že v průběhu aplikace podpůrného opatření bude učitel nucen dělat časté revize užitého stupně opatření a variovat míru zvolených stupňů podle potřeby žáka.

Uplatňování stupňů podpůrných opatření u žáka je tedy dynamický proces. Podpůrná opatření tak prochází pravidelnou revizí, aby neztratila na účinnosti.

2.4 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Připravené prostředí, v němž je možné pracovat v různých oblastech vzdělávání na různé úrovni, samostatná práce a svobodná volba činností, respektování senzitivních fází ve vývoji dítěte, využití polarity pozornosti, a tedy možnost soustředěně pracovat až k dokončení zvolené práce, věkově smíšený kolektiv, podpora spolupráce a vzájemné pomoci na úkor soupeření, ale i další principy vyhovují žákům mimořádně nadaným jak v rozvoji jejich nadání, tak v budování jejich sociálního citění a schopnosti své nadání uplatnit a najít své místo mezi ostatními.

Nadaní žáci mohou postupovat svým vlastním tempem při práci s výukovým materiálem, získávat více informací k tématům, která je zajímají, dále prohlubovat již získané vědomosti a dovednosti. Děti, které určitou oblast dobře zvládly, mohou být pomocníkem učitele – pomáhají svým spolužákům, vysvětlují, učí se s nimi. Rády také vytvářejí materiály, které mohou sloužit ostatním k učení a procvičování. Specializují se na své zájmy, které dále rozvíjejí, a tím přinášejí ostatním inspiraci k práci.

Učitel může dítěti zadávat rozšiřující učivo, vhodně ho motivuje k práci „navíc“ a adekvátně ho oceňuje. Nadaný či mimořádně nadaný žák by mohl také, po dohodě a podle svého individuálního plánu, navštěvovat výuku ve vyšších ročnících a být v probíraném učivu v předstihu.

Učitel zároveň dbá, aby nedošlo u žáka pouze k jednostrannému zaměření a žák se seznamoval s celým vzdělávacím obsahem základního vzdělávání.

Učitel se také snaží o přirozené začlenění talentovaného dítěte do třídního kolektivu, protože ostatní děti mohou mít sklony odlišné děti ze svého středu vyloučit. Mimořádný talent s sebou také často nese výkyvy v chování dítěte, které pedagogové na naší škole řeší citlivým, ale i důsledným přístupem.

Podporujeme nadané žáky v účasti na různých olympiádách, soutěžích a mimoškolních projektech, abychom jim dali další prostor jejich talent dostatečně uplatnit a zažít pocit úspěchu.

Pro žáky mimořádně nadané s přiznanými PO prvního stupně je ŠVP podkladem pro vytvoření PLPP a pro žáky s PO od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního předmětu. Tvorbu PLPP koordinuje třídní učitel, stejně jako vyhodnocení.

V případě diagnostického posouzení a rozhodnutí je sestaven IVP. IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacími předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel rovněž s rodiči mimořádně nadaného žáka. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení PPP a dokončeny nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení ŠPZ. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může také obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka předá informace o zahájení podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.

2.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata – *Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova* – prezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a pomáhají tak dále rozvíjet osobnost žáka.

Vyučovací předměty 1. stupně:

NS – Náš svět

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

	1. období	2. období
Rozvoj schopností poznávání	NS	NS
Sebepoznání a sebepojetí	NS	NS
Seberegulace a sebeorganizace	NS	NS
Psychohygiena	NS	NS
Kreativita	NS	NS
Poznávání lidí	NS	NS
Mezilidské vztahy	NS	NS
Komunikace	NS	NS
Kooperace a kompetice	NS	NS
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	NS	NS
Hodnoty, postoje, praktická etika	NS	NS

Výchova demokratického občana (VDO)

	1. období	2. období
Občanská společnost a škola	NS	NS
Občan, občanská společnost a stát	NS	NS
Formy participace občanů v politickém životě		NS
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		NS

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

	1. období	2. období
Evropa a svět nás zajímá	NS	NS
Objevujeme Evropu a svět		NS
Jsme Evropané		NS

Multikulturní výchova (MkV)

	1. období	2. období
Kulturní difference	NS	NS
Lidské vztahy	NS	NS
Etnický původ		NS
Multikulturalita	NS	NS
Princip sociálního smíru a solidarity		NS

Environmentální výchova (EV)

	1. období	2. období
Ekosystémy	NS	NS
Základní podmínky života	NS	NS
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	NS	NS
Vztah člověka k prostředí	NS	NS

Mediální výchova (MV)

	1. období	2. období
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	NS	NS
Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality		NS
Stavba mediálních sdělení		NS
Vnímání autora mediálních sdělení		NS
Fungování a vliv médií ve společnosti		NS
Tvorba mediálního sdělení	NS	NS
Práce v realizačním týmu	NS	NS

3. Učební plán

Tabulace učebního plánu pro 1. stupeň

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Náš svět	21	22	25	25	25

Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň

Vyučovací předmět **Náš svět** je na 1. stupni tvořen vzdělávacím obsahem oborů Český jazyk a literatura, Matematika a její aplikace, Informatika, Cizí jazyk, Člověk a jeho svět, Člověk a svět práce, Výtvarná výchova, Hudební výchova, Tělesná výchova a všemi tematickými okruhy průřezových témat.

Přehled využití časové dotace podle RVP

Vyučovací předmět	Vzdělávací obor	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem obor
Cesta poznání	Český jazyk a literatura	7 + 2	7 + 2	7 + 2	6 + 1	6 + 1	33 + 8
	Cizí jazyk	0	0	3	3	3	9
	Matematika a její aplikace	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20 + 5
	Informatika	0	0	0	1	1	2
	Člověk a jeho svět	2	2 + 1	2 + 1	2 + 1	3	11 + 3
	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5
	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
	Disponibilní časová dotace	3	4	4	3	2	16
Celkem ročník		21	22	25	25	25	118

Pozn. Ččrveně vyznačeno využití disponibilní časové dotace.

Žákům prvního a druhého ročníku nabízíme **nepovinný předmět Anglický jazyk** v rozsahu třech vyučovacích hodin týdně.

4. Učební osnovy

4. 1 Učební osnovy pro 1. stupeň *Charakteristika vyučovacího předmětu* **Náš svět**

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět je na 1. stupni tvořen vzdělávacím obsahem oborů Český jazyk a literatura, Matematika a její aplikace, Informatika, Cizí jazyk, Člověk a jeho svět, Člověk a svět práce, Výtvarná výchova, Hudební výchova, Tělesná výchova a všemi tematickými okruhy průřezových témat.

Časové vymezení na 1. stupni

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
21	22	25	25	25

Organizační vymezení

Výuka probíhá ve třídě s využitím pomůcek, dále také v počítačové učebně, učebně dramatické výchovy, v tělocvičně, na školní zahradě či v dalších prostorách školy. Realizována je také v mimoškolních prostorech při návštěvách různých kulturních, sportovních, vzdělávacích zařízeních (kino, divadlo, dopravní hřiště...). Vzdělávací obsah je žákům nabízen nenásilně tak, aby jej vnímali jako běžnou součást života a jeho použití jim přinášelo smysl. Důležitým podkladem pro učitele i žáka jsou techniky formativního hodnocení všech probíhajících činností.

V rámci respektování principů montessori pedagogiky ponecháváme tam, kde je to možné, volbu výběru učiva na dítěti. Pojem "učivo" je dále používán ve smyslu vzdělávacího obsahu a dovedností. Přehled výstupů tedy není v plánu okruhů učiva seřazen chronologicky nebo doplněn údaji o příslušném ročníku. Důležitější je připravenost dítěte než příslušné období (školní i senzitivní); děti nemusí postupovat daným jednotným pořadím činností, ale mohou si vybírat z nabídky podle svého zájmu a pracovat svým individuálním tempem. V případech, kdy si dítě vybere oblast, ke které nemá potřebné dílčí zkušenosti, mu učitel ukáže, jaké učivo si ještě předem potřebuje osvojit.

Pro praktickou realizaci propojení poznatků a dovedností z různých oblastí (matematika, jazyk, přírodověda, historie, zeměpis, umění, pracovní náměty, zdravý životní styl a ekologie) nejlépe vyhovuje práce v tematických celcích, které jsou evokovány tzv. kosmickými příběhy. V rámci těchto celků získávají žáci propojené informace, které umožňují globální pohled na svět. Využívají se autentické zážitky dětí, jejich zájem a naladění věnovat se určité oblasti.

Aktivity v rámci tematických celků jsou voleny tak, aby děti mohly spolupracovat, vzájemně si radit a pomáhat, pracovat ve skupinách pro společný cíl a na společném řešení problému. Při takovéto spolupráci (ve dvojicích, ve skupinách) pak mohou žáci pozorovat různé metody práce u svých spolužáků – mohou zkoušet, experimentovat a poznávat jaké styly a metody práce jim samotným nejvíce vyhovují. Učitel podle potřeby a náročnosti práce pracuje s celou skupinou dětí, kdy práci vysvětlí a nabídne dětem různé možnosti práce, nebo postupně s menšími skupinami. Během individuální práce konzultuje nebo pomáhá s prací jednotlivcům.

Ze společné činnosti vycházejí náměty a nabídky pro individuální práci dětí. Pro individuální práci učitel zajišťuje „připravené prostředí“ s potřebnými zdroji informací, pomůckami, výtvarnými a dalšími pracovními materiály. Tematické celky doplňují experimenty, při kterých se děti učí pracovat samy podle návodu a zaznamenávat si výsledky svých pozorování.

Výsledky své práce mají žáci možnost prezentovat jako skupina nebo jako jednotlivci. Přijímají tak okamžitou zpětnou vazbu od svých spolužáků s oceněním, dalšími návrhy a doporučeními. Při společných prezentacích si děti vzájemně předávají informace, které zjistily a zpracovaly, a mají možnost klást další otázky. Společné prezentace všech prací dětí ukazují ostatním mnoho možností, jak se dá stejné téma různě zpracovat. Těmito činnostmi u žáků rozvíjíme prezentační dovednosti.

Materiály, které děti k projektům zpracovaly, si zakládají do svého portfolia. To slouží jako doklad postupu každého dítěte. Při vedení portfolia se žáci učí třídit a zakládat své pracovní materiály. Portfolio je součástí podkladů pro slovní hodnocení školní práce žáků.

Součástí běžného života třídy je komunitní kruh (tzv. elipsa), kde mají děti možnost sdělovat své zážitky, pocity a zkušenosti, diskutovat, vyjadřovat se k problémům, k pravidlům, prezentovat informace a hodnotit svou práci. Považujeme za důležité, aby se děti nebály mluvit o svých názorech a konfrontovat je s okolím. Ve škole je zajištěna možnost společné práce a tím i komunikace mezi žáky, při které se učí jeden od druhého. Komunitní setkání na elipse slouží také k předání informací o programu dne, změnách v programu či plánu.

V případě distanční výuky je předmět realizován v online prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Dbáme a zajišťujeme připravené prostředí se specifickým materiálem, který žák používá v rámci svých individuálních možností a potřeb. (KU, KŘP, KSP, KO)
- Vzdělávací obsah nepředkládáme jako celek, ale dělíme jej na dílčí kroky podle individuálních potřeb žáka. (KU, KŘP, KSP, KO)
- Plně respektujeme možnost výběru místa a spolupráce dětí. (KU, KO, KSP, KŘP, KP)
- Pravidelně žákům nabízíme společné aktivizující práce k úvodu projektu i v rámci něj. (KU, KK, KSP, KŘP)
- Žákům nabízíme společné aktivizující práce ke čtení, psaní, práci s textem, sebevyjádření, rozvíjení slovní zásoby a komunikačních dovedností. (KU, KK, KSP, KŘP)
- Při práci žákům běžně nabízíme a umožňujeme přístup k různým zdrojům informací (encyklopedie, slovníky, pravidla českého pravopisu, žákovská knihovna, internet...). (KU, KŘP, KD)
- Ve výuce využíváme různorodé metody a způsoby práce. (KU, KK, KSP, KŘP, KO, KD)

- Ve výuce pravidelně využíváme komunitní kruh. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)
- Využíváme práci s chybou. (KU, KŘP, KP)
- Respektujeme také osobnostní předpoklady žáků a jejich silné i slabé stránky. (KSP, KK)
- Klademe důraz na dodržování zásad bezpečnosti a hygieny. (KP, KSP)
- Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch. (KSP, KO)
- Nabízením různorodých témat a aktivit podporujeme mezipředmětovou spolupráci. (KU, KSP, KŘP, KKO, KD, KP)

Pro lepší orientaci ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu **Náš svět** je pro vzdělávací obory na prvním stupni vzdělávání zavedeno barevné kódování:

Náš svět pro 1. stupeň:

Český jazyk a literatura

Cizí jazyk

Matematika a její aplikace

Informatika

Člověk a jeho svět

Člověk a svět práce

Hudební výchova

Výtvarná výchova

Tělesná výchova

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Náš svět – 1. stupeň*

1. období (1. – 3. ročník)

Výstupy	učivo	TO průřezových témat
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé) čtení s porozuměním praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) mluvený projev (základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci) komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, mimojazykové prostředky řeči) písemný projev, základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) technika psaní (úhledný a čitelný písemný projev) žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy: přihláška, dotazník, vypravování)	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Poznávání lidí Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občanská společnost a škola MV Tvorba mediálního sdělení Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh		
---	--	--

rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost rozlišuje slovní druhy v základním tvaru užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech;	dlouhé a krátké samohlásky hlásky, písmeno, slabika, slovo, věta dělení slov slabikotvorné r, l dělení hlásek (samohlásky, souhlásky, dvojhlásky) druhy vět pořadí slov podle druhu vět i/y po měkkých a tvrdých souhláskách slabiky dě/tě/ně/bě/pě/vě/mě v běžných slovech ú/ů velká písmena na začátku věty velká písmena u vlastních jmen párové souhlásky abeceda význam slov (antonyma, synonyma) slova nadřazená a podřazená slova příbuzná, kořen slova pravopis y/ý ve vyjmenovaných slovech slovní druhy za použití symbolů slovních druhů slovesné kategorie (osoba, číslo, čas) skloňování (pád, číslo, rod) spojovací výrazy (slov, vět)	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
--	--	--

dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování		
--	--	--

čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání	MV Tvorba mediálního sdělení
vyjadřuje své pocity z přečteného textu rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod základní literární pojmy – literární druhy a žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání)	
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	zvuková a grafická podoba jazyka (vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov) poslech písní, anglické konverzace pozdravy, povely představení poděkování, omluva, žádost psaní slov a jednoduchých vět slovní zásoba z okruhů domov, rodina, volný čas, jídlo, oblékání, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu) zvířata	OSV Rozvoj schopností poznávání

píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	počasi barvy číslice 1-100	
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	červenomodré tyče smirkové číslice skříňka s vřeténky sudá a lichá čísla narůstání číselné řady 1-9 vizuální vnímání číslic – barevné korálky	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	početní operace sčítání, odčítání, násobení a dělení – červenomodré tyče, sčítací tabulka, sčítací barevný had, násobková tabulka	Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Psychohygiena
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času popisuje jednoduché závislosti z praktického života doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	závislosti a jejich vlastnosti (peněžní jednotky – obchod, vrácení peněz, dočítání) hodiny a čas (převody jednotek času) hmotnostní a objemové jednotky diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	základní útvary v rovině (lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník) základní útvary v prostoru (kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec) délka úsečky jednotky délky vzájemná poloha dvou přímek v rovině osově souměrné útvary	

vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí začlení své město do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, městě	domov (prostředí domova, orientace v místě bydliště) škola (prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace) obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany	OSV Rozvoj schopností a poznávání Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO

		Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Mkv Lidské vztahy EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Práce v realizačním týmu
--	--	---

rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	rodina (postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání) chování lidí (vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům)	OSV Rozvoj schopností a poznávání Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MkV Kulturní diference
---	---	--

		Multikulturalita Lidské vztahy
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	fylogeneze člověka orientace v čase a časový řád (určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, denní režim, roční období) současnost a minulost v našem životě báje, mýty, pověsti	EV Vztah člověka k prostředí VMEGS Evropa a svět nás zajímá MkV Kulturní diference Práce v realizačním týmu

pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	látky a jejich vlastnosti voda a vzduch nerosty a horniny, půda Vesmír a Země (sluneční soustava, den a noc, roční období) rostliny, houby, živočichové životní podmínky odpady	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru	lidské tělo péče o zdraví osobní bezpečí mimořádná událost	OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Mezilidské vztahy Poznávání lidí

a trávení volného času uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech		Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	OSV Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Psychohygiena

provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování pečuje o nenáročné rostliny	pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě základní podmínky pro pěstování rostlin	EV Ekosystémy Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí
připraví tabuli pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování	jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	Mkv Multikulturalita EV Vztah člověka k prostředí
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní pomůcky a nástroje (funkce a využití) jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	

pracuje podle slovního návodu a předlohy	lidové zvyky, tradice, řemesla	
rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	plošná tvorba kompozice barvy výtvarný přepis skutečnosti, proporce modelování a tvarování práce s různými materiály	OSV Rozvoj schopností a poznávání Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností na základě vlastní zkušenosti nalézá, a do komunikace zapojuje, obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	umělecká díla (historie a současnost)	MV Práce v realizačním týmu
zpívá v jednohlase rytmizuje a melodizuje jednoduché texty využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	zpěv vybraných lidových písní, jednoduchá intonační cvičení hra na ozvěnu rytmické domino, práce s rytmem hra na Orffovy nástroje doprovod k písním elementární tanec poslechové hry	OSV Rozvoj schopností a poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooprace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální		
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání zvládá, v souladu s individuálními předpoklady, základní plavecké dovednosti	význam pohybu pro zdraví příprava organismu zdravotně zaměřené činnosti rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV bezpečnost při pohybových činnostech pohybové hry základy gymnastiky rytmické a kondiční formy cvičení pro děti průpravné úpoly základy atletiky základy sportovních her turistika a pobyt v přírodě	OSV Rozvoj schopností a poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	plavání, hygiena plavání, základní plavecké dovednosti komunikace v TV zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností)	
--	--	--

2. období (4. – 5. ročník)

výstupy	učivo	TO průřezových témat
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	praktické čtení (znalost orientačních prvků v textu) komunikační žánry: vzkaz, zpráva, oznámení základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) technika psaní (přehledný písemný projev, formální úprava textu) žánry písemného projevu: omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování	OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občanská společnost a škola MV Tvorba mediálního sdělení Stavba mediálního sdělení

sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti		
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	mnohoznačná slova antonyma synonyma	

rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	slova nadřazená, podřazená, souřadná	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech	slovníky	
ve svém mluveném projevu rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	slova příbuzná	
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	předpona a přípona, kořen slova	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí	tvary slov	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	psaní ě/je v kořenech slov	
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	pravopis y/ý v příbuzných slovech vyjmenovaných slov psaní	
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	předpon s/z/vz	
	psaní předpon typu roz-, bez-, od-, před	
	psaní zdvojených souhlásek v běžné slovní zásobě	
	podstatná jména	
	slovesné kategorie (osoba, číslo, způsob, čas)	
	skloňování (pád, číslo, rod, vzor)	
	skloňování číslovek	
	spisovné tvary a nespisovné tvary v mluveném projevu	

	správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen, sloves a číslovek v mluveném projevu slova citově zabarvená příisudek a podmět nevyjádřený, holý, rozvitý, několikanásobný podmět slovesný, jmenný příisudek shoda příisudku s podmětem dvojice větných členů souvětí a věta jednoduchá čárky v souvětí před běžnými spojovacími výrazy dvojice větných členů a jejich grafické značení přímá řeč, uvozovací věta	
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je volně reprodukuje text podle svých	poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

schopností tvoří vlastní literární text na dané téma	tvořivé činnosti s literárním textem (přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod)	
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	základní literární pojmy (literární druhy a žánry-báseň, pohádka, bajka, povídka, pověst; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání)	

rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře zapojí se do jednoduchých rozhovorů	zvuková a grafická podoba jazyka (fonetické znaky-pasivně) základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov poslech písní, poslech anglické konverzace slovní zásoba z okruhů domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí četba krátkého anglického textu psaní jednoduchých vět a krátkého textu anglická konverzace, tvorba krátkého rozhovoru práce se slovníkem mluvnice (základní gramatické struktury a typy vět) zájmena předložky slovesa TO BE, TO HAVE, TO LIKE, CAN určitý a neurčitý člen čas: přítomný, průběhový a prostý	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občanská společnost a škola VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MkV Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV Fungování a vliv médií ve společnosti
--	--	--

sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	tvoření otázky zápor ve větě There is..., There are... synonyma, antonyma	
--	---	--

využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty porozumí významu znaku, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	přirozená čísla celá čísla desetinná čísla zlomky zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (teploměr, číselná osa, model) násobilka zaokrouhlování zlatý perlový materiál a číselné karty, banka směnárna, známková hra, obchod dělicí a násobková tabulka barevné násobkové řetězy, korálková krabice k násobilce sčítací a odčítací počítadlo dělicí tabulky na velké dělení multiplikační tabule na násobení modely čísel 1 – 1 000 000	OSV Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	tabulky, grafy, diagramy, jízdní řády	

narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce sčítá a odčítá graficky úsečky určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran sestrojí rovnoběžky a kolmice určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	rýsování čtverce, kružnice, obdélníku, trojúhelníku rýsování kolmic, rovnoběžek grafické sčítání a odčítání úseček, délka úsečky jednotky délky a jejich převody obvod a obsah obrazce osově souměrné útvary	OSV Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	obchod, banka, směnárna slovní úlohy číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost	

uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji vyčte informace z daného modelu	data, informace (sběr-pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů) kódování a přenos dat (využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace) modelování (model jako zjednodušené znázornění skutečnosti využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka)	OSV Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností a poznávání Komunikace VMEGS Objevujeme Evropu a svět MV Tvorba mediálního sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti
sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	řešení problému krokovaním (postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně	
popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci) programování (experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu) kontrola řešení (porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem)	

v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	systémy (skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi) práce se strukturovanými daty (shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu)	MV Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality
najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	hardware a software (digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů) počítačové sítě (propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat) bezpečnost (pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla)	MV Fungování a vliv médií ve společnosti
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	obec (město), místní krajina (její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť)	OSV Rozvoj schopností poznávání

určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	okolní krajina (místní oblast, region) (zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany) regiony ČR (Praha a vybrané oblasti ČR) naše vlast (domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly) Evropa a svět (kontinenty, evropské státy, EU, cestování) mapy obecně zeměpisné a tematické (obsah, grafika, vysvětlivky)	Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MkV Kulturní diference Lidské vztahy Multikulturalita Principy sociální smíru a solidarity MV Práce v realizačním týmu
--	---	---

vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která už tolerovat nelze	rodina (postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání) soužití lidí (mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie)	OSV Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace
--	--	---

orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	chování lidí (vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům) právo a spravedlnost (základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy) vlastnictví (soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky)	Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občanská společnost a škola Princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MkV Kulturní difference Lidské vztahy Multikulturalita Principy sociální smíru a solidarity MV Práce v realizačním týmu VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
--	--	---

pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	orientace v čase a časový řád (určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období) současnost a minulost v našem životě (proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny)	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	regionální památky (péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost) báje, mýty, pověsti (minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj)	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Formy participace občanů v politickém životě MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti MkV Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity

objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi, jako součásti vesmíru, souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	voda a vzduch (výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život) nerosty a horniny, půda (některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam) vesmír a Země (sluneční soustava, den a noc, roční období)	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy v přizpůsobení organismů prostředí porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	rostliny, houby, živočichové (znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka) životní podmínky (rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí) rovnováha v přírodě (význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva) ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody (odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy)	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověk k životnímu prostředí VMEGS Evropa a svět nás zajímá MkV Princip sociálního smíru a solidarity VDO Formy participace občanů v politickém životě

--	--	--

využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události vnímá dopravní	lidské tělo (stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince) péče o zdraví (zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena) návykové látky, závislosti a zdraví (návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií)	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Poznávání lidí Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Principy demokracie jako formy vlády a rozhodování
--	---	--

situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	osobní bezpečí, krizové situace (vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích) přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví (služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku) mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená (postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém)	Občanská společnost a škola Formy participace občanů v politickém životě EV lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí Mkv Lidské vztahy Interpretace vztahů mediálního sdělení a reality
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	vlastnosti materiálu pracovní pomůcky a nástroje jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem první pomoc	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu		
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

orientuje se v základním vybavení kuchyně připraví samostatně jednoduchý pokrm dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování technika v kuchyni – historie a význam	OSV Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV Práce v realizačním týmu
při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	plošná tvorba prostorová tvorba objektová a akční kompozice barvy výtvarný přepis skutečnosti, proporce modelování a tvarování práce s různými materiály a technikami ilustrace tvorba podle předlohy umělecká díla – historie a současnost	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika

osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	vnímání uměleckého díla výpravy za uměním	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti
---	---	--

zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	zpěv vybraných lid. a umělých písní ve dvojhase jednoduchá intonační cvičení hra jednoduchého doprovodu na Orffovy nástroje podle harmonických funkcí a notového zápisu orientace v notovém zápisu poznávání malé písňové formy, rondo kánon, rytmizace a melodizace říkadla výrazové prostředky a jejich změny ve znějící hudbě elementární tanec	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebezpoznaní a sebezpojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace		

podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení) zdravotně zaměřené činnosti (správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití) rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity) bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV) pohybové hry základy gymnastiky průpravné úpoly základy atletiky základy sportovních her turistika a pobyt v přírodě	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
---	--	--

užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí	plavání komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály) organizace při TV (základní organizace prostoru a činností ve známém, běžném, prostředí) zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly) pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží)	
---	--	--

podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	plavání (hygiena plavání, základní plavecké dovednosti, prvky sebezáchrany a bezpečnosti)	
---	--	--

5. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

5.1 Pravidla pro hodnocení

Při vzdělávání je pro každého žáka potřebná zpětná vazba, která žákovi poskytne informace o správnosti postupu, průběhu či výsledků. K tomu využíváme ve všech ročnících formu slovního hodnocení. Při samotném hodnocení klademe důraz na vhodnou a výstižnou formulaci a dáváme přednost pozitivnímu vyjádření. Uvědomujeme si, že vhodně formulované a podané hodnocení je jedním z nástrojů k motivaci žáka pro další učení. Při hodnocení používáme popisnou formu bez subjektivních formulací.

Cílem hodnocení je tedy podat zpětnou vazbu žákovi o jeho osobních pokrocích, úspěších, stupních zvládnutí konkrétních problematik a dovedností, nikoli jeho srovnávání a porovnávání s ostatními. Při poskytování zpětné vazby se zaměřujeme především na pokrok dítěte, jeho snahu, nikoli jen na výsledek.

Žák dostává zpětnou vazbu své činnosti v podobě hodnocení v průběhu celé edukace. Na hodnocení se však nepodílí jen učitel. Vedeme žáka k tomu, aby byl schopen objektivně hodnotit sám sebe. Toto sebehodnocení využívá žák pro další práci a plánování dle nabízeného vzdělávacího obsahu. Významný pro žáka je i prvek zpětné vazby ze strany spolužáků.

O výsledcích žáka jsou, kromě něho samotného, informováni i jeho zákonní zástupci. A to dvěma základními formami – konzultacemi a vysvědčením.

Konzultace jsou nabízeny v průběhu školního roku. Doporučujeme minimálně dvakrát během každého pololetí. Konzultace je setkání učitel – žák – zákonný zástupce, kde všichni společně zhodnotí přístup k práci, dosažené výsledky a naplánují další postup edukace žáka.

Vysvědčení je adresné a učitel se v něm obrací přímo na žáka. Učitel se zaměřuje na zhodnocení žákovy půlroční práce, na jeho pokroky, přičemž vychází z porovnání aktuální dosažené úrovně vzdělávání s předchozími výsledky.

Poznámka: Slovní hodnocení se na známky převádí pouze na vyžádání školy, na kterou se žák hlásí (víceletá gymnázia, střední školy) nebo školy, na kterou žák v průběhu povinné školní docházky přestupuje.

Převod slovního hodnocení na klasifikační stupeň je realizován na základě Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, který je součástí školního řádu.

Důležitým faktem je, že podklady pro hodnocení shromažďuje učitel v průběhu celého roku (záznamy učitele z žákovy práce, z hodnocení skupinových prací, z žákova portfolia apod.), nikoliv nárazově ze zkoušení. Podklady získané touto cestou mají pro žáka tu výhodu, že odpadá prvek stresu a nervozity z testování a zkoušení, a tím nedochází ke zkreslení skutečně dosažených výsledků.

Samostatnou kapitolou pro hodnocení jsou případy, kdy žák je v domácím vzdělávání, dosáhl v konkrétním předmětu vysoké absence (nad „30%“) či navštěvuje po určitý časový úsek

(obvykle 1 školní rok) jinou školu. Potom jsou podklady pro hodnocení tohoto žáka získávány na základě komisionálního přezkoušení, případně předloženého předmětového portfolia. Pravidla komisionálního přezkoušení viz Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které je součástí školního řádu.

5.2 Kritéria hodnocení

Kritéria pro hodnocení žáka se odvíjí od klíčových kompetencí, sekundárně pak od očekávaných (resp. školních) výstupů. Učitel před každou činností žáky informuje, jaká jsou kritéria pro splnění dané činnosti. Důležitým prvkem pro vnitřní motivaci žáka je, že se na stanovování kritérií také určitou měrou podílí. Posiluje to jeho samostatnost v plánování a přebírání zodpovědnosti za vlastní učení. Kritéria se tak odvíjejí od konkrétní činnosti a úkolu. Pomocí stanovených kritérií učitel zhodnotí, jak a do jaké míry bylo předpokládaných dovedností a vědomostí dosaženo.

Učitel při hodnocení žáka přihlíží:

- ke školní práci – připravenosti, aktivnímu zapojení a projevování se ve škole
- k aktuální dosažené úrovni klíčových kompetencí žáka
- k měřitelným výsledkům – vyhodnotitelným výsledkům dílčích výstupů
- k domácí přípravě a její prezentaci ve škole
- ke stavu a vedení předmětového portfolia

Učitel při získávání většiny podkladů pro hodnocení využívá především tyto metody a formy:

- soustavné diagnostické pozorování žáka v edukačním procesu
- dialog s žákem ve všech oblastech edukace
- analýzu výsledků činnosti žáka
- konzultace s ostatními učiteli
- konzultace (podle potřeby) s odborníkem

Přístup učitele k hodnocení

- učitel si uvědomuje motivační funkci hodnocení a jeho formativní význam
- bere při hodnocení výsledků vzdělávání na zřetel dosažení cílů daného stupně vzdělávání
- rozvíjí dovednost sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků
- přistupuje k hodnocení objektivně, s přiměřenou náročností a pedagogickým taktem vůči žákovi
- poskytuje žákovi možnost, prostor a čas pro to, aby se mohl stále zlepšovat
- uvědomuje si, že mezi žáky existují rozdíly v přístupu k práci; že stupeň zapojení se a zájem dítěte v průběhu dne kolísá

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- učitel zahrne v celkovém hodnocení kvalitu práce, aktivitu, píli, snahu a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé hodnocené období
- oznamuje žákovi výsledek hodnocení

- je povinen vést evidenci o hodnocení žáka, v případě nezletilých žáků zabezpečí stanoveným způsobem informování zákonného zástupce žáka

Hlavní kritéria využívaná pro hodnocení výchovných a vzdělávacích výsledků žáka

Organizace učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

Dokončení a zakládání práce

- výsledky zvolené práce smysluplně seřadí a založí
- vytváří prezenční portfolia
- systematicky dokončí svou práci vzhledem ke stanovenému cíli a termínu

Kontrola vlastní práce

- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situacích, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- vytváří si reálnou představu o sobě samém

Písemná a ústní komunikace

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Samostatná práce

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Práce ve skupinách

- posoudí pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl svou práci zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky své spolupráce a diskutuje o nich
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Naslouchání a účast během skupinových rozhovorů

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Dodržování dohodnutých pravidel

- rozpozná a pochopí nastalé situace, přemýšlí o případných nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob jejich řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Zapojování se do dění ve škole a třídě

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Vnímání okolního prostředí

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Využití získaných informací a dovedností v konkrétních činnostech ve škole a v běžném životě

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost

Hodnocení žáka v systému montessori má nesporně svá specifika. Systém nevyužívá hodnocení jako hrozbu a nevzbuzuje jím v žákovi pocit ohrožení. Přesto vychází z dané legislativy a splňuje státem stanovené podmínky. Zákonným normám odpovídá také část věnující se hodnocení uvedená ve školním řádu.